

1,5 miljard euro is er inmiddels besteed aan schadeherstel en preventiemaatregelen

74.797 schadeclaims zijn ingediend sinds augustus 2013

6 van de 12 zetels hield de PvdA over na de provincieverkiezingen

vrij ver weg lag van het epicentrum. In de dikke muren van Willemens kantongerecht alleen al werden 123 scheuren geteld. Hij moest zeven weken zijn huis uit. De hoeve van Weegenaar werd voor 154.000 euro hersteld, en Van Vondel kreeg als voorzorg een compleet nieuwe schoorsteen, met mooie baksteentjes aan de buitenkant, maar van binnen een stalen kern van twee ton.

Al met al is de schade door de Nam betaald en afgewikkeld. Maar dat komt ook doordat Onderdendam bewoners heeft als deze drie mannen die zich het kaas niet van het brood laten eten. Toen bleek dat de schade in een groot gebied enorm was en latere schokken voor nog meer scheuren zorgden, werd de Nam een stuk terughoudender.

Toch heeft de snelle afwikkeling de drie mannen niet in de slaapstand gebracht. "Hier is sprake van een structureel probleem dat je niet oplost met schadeherstel", zegt Weegenaar. "We moeten de veroorzaker van het probleem aanpakken, en dat is de gaswinning. We zullen ons voorlopig tegen de bodemdaling moeten wapenen met de versteviging van onze panden, maar uiteindelijk zullen we af moeten van de gaswinning." Dat betekent, zegt hij, dat Onderdendam alle mogelijkheden moet onderzoeken om dat voor elkaar te krijgen. Hoeve Oudebosch is al gasloos sinds Weegenaar een enorme houtketel heeft laten installeren die amper uitstoot kent. Hij onderzoekt ook de plaatsing van zonnepanelen, maar dat is moeilijk op een rieten dak.

"Het is ook belangrijk dat je collectief optreedt", zegt Van Vondel. Als gemeenschap. "Hier staan veel oude panden, die je niet allemaal van het gasnet kunt loskoppelen. Isoleren is vaak al een enorme klus. Toch zijn er

'Bij het debat in de Kamer las minister Kamp de excuses aan de Groninger bevolking van een briefje op'

mogelijkheden, als je maar samen optrekt. We willen bijvoorbeeld een energiecoöperatie kunnen vormen, met een zonneweide." Er loopt nu een project waarin bewoners duurzame zelfbouwschuurtjes kunnen bouwen, stuk voor stuk met zonnepanelen op het dak.

Architectenbureau DAAD, dat de bouwsels ontwerpt, tekende ook nieuwbouwwoningen die niet alleen aardbevingsbestendig zijn, maar ook energiezuinig en duurzaam. Willemen: "We streven ernaar om in 2025 een compleet energieneutraal dorp te hebben, en hopen dat de politiek ons plan omarmt. Dan wordt Onderdendam tenminste een positief icoon dat andere gemeenschappen in dit aardbevingsgebied kan motiveren. Voorwaarde is dan wel dat niet iedereen alleen kijkt naar zijn eigen schade, maar naar de kansen voor het hele gebied."

Bundelen

Hij heeft nog een advies aan inwoners van andere getroffen gemeenten. Opereer niet te haast en gefragmenteerd, maar bundel de problemen. Herstel niet alleen de schade, verstevig niet alleen de huizen. Pak zoals gezegd ook die energietransitie mee, maar kijk ook naar

de krimpproblematiek. Misschien wordt het tijd panden een andere bestemming te geven, en in sommige gevallen is het verstandiger panden af te breken en versterkt te herbouwen. Een aardbeving scheidt ook mogelijkheden. En er ligt ook nog een opgave om asbestdaken te saneren. Willemen: "Soms is het dus beter zelfs even te wachten met de werkzaamheden, totdat alle opgaven zijn gecombineerd".

Ja, en die politiek, verwachten ze daar in Onderdendam nog wat van? Weegenaar is eigenlijk opmerkelijk mild. "Ik begrijp best dat veel Groningers boos zijn en zich verlaten voelen", zegt hij. "Maar ik heb veel bewondering voor een Max van den Berg die zich in onze zaak heeft vastgebeten en onze belangen in Den Haag heeft verdedigd." Dat geldt wat hem betreft ook voor de provinciale bestuurders en die van de gemeenten. "Maar je moet het natuurlijk wel zien. Zelfs Tweede Kamerleden zijn hier geweest, en daar hadden we een heel goed en laagdrempelig contact mee. De resultaten zag je terug in het debat in het parlement."

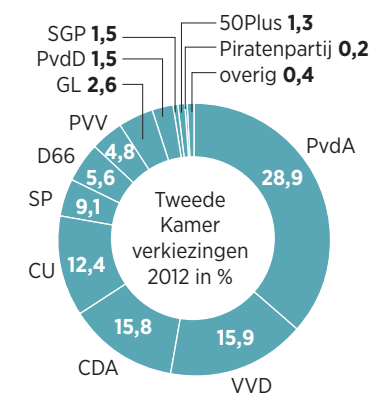
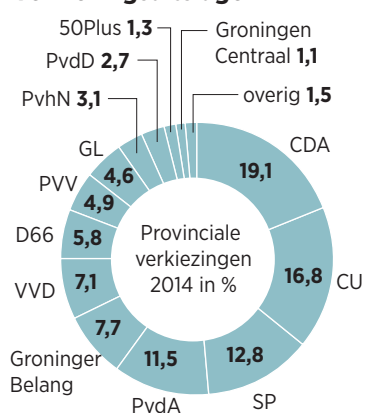
Alleen de VVD hè, zegt Weegenaar. Rutte is nooit komen kijken, al stemde hij altijd wel op hem. En zo'n minister Kamp is een hele goede vakminister, maar empathisch? "Bij het debat in de Kamer las hij de excuses aan de Groninger bevolking van een briefje op, terwijl hij het dossier inhoudelijk uit zijn hoofd kende. Dat had natuurlijk net andersom moeten zijn." In Onderdendam zweven de kiezers nog, maar een liberale stem zal het op 15 maart niet worden.

Volgende week: in gepolariseerd Nederland creëert de Helderse Modelspoorclub gewoon haar eigen wereld.

De stem van Nederland Aflevering 4

Verkiezingsuitslagen

©TROUW CVW | BRON: VERKIEZINGSUITSLAGEN.NL

ZWARTE PIET VOOR PVD A

Vooral in het buitengebied van de provincie Groningen staat de PvdA onder druk. Bij de verkiezingen voor Provinciale Staten in 2015 moest de partij 6 van de 12 zetels inleveren, de VVD 2 van de zes. De SP ging juist van 6 naar 8 zetels. De bevingsproblematiek speelt hier duidelijk een grote rol.

RUIJ 1 MILJARD SCHADE

De kosten van de aardbevingen in Groningen bedragen ruim 1 miljard euro. Dan gaat het om direct schadeherstel, het preventief versterken van woningen, compensatie van gedaalde huizenprijzen en onderzoek. De grootste kostenpost is het herstel van bevingschade: 520 miljoen euro.

ZORG EN FRUSTRATIE

Voor inwoners van het aardbevingsgebied is het niet mogelijk om een rechtsbijstandsverzekering af te sluiten. Dit betekent dat deze mensen niet gelijk behandeld worden met andere mensen in Nederland. Uit een onderzoek onder 600 inwoners van het aardbevingsgebied blijkt dat de schadeafhandeling veel zorg en frustratie oplevert. De trage procedures geven mensen het gevoel dat de aardbevingen en alles wat daarmee samenhangt hun leven volledig beheersen. Door elkaar tegensprekende experts twijfelen ze aan hun expertise, objectiviteit en onafhankelijkheid.